

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2006. február 14.)

Ausztria aktualizált, a 2005–2008. közötti időszakra szóló stabilitási programjáról

(2006/C 55/09)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének, valamint a gazdaságpolitikák felügyeletének és összehangolásának megerősítéséről szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) A Tanács 2006. február 14-én megvizsgálta Ausztria aktualizált, a 2005–2008. közötti időszakot felölelő stabilitási programját.
- (2) Az elmúlt évtizedben évente átlagosan 2,2 % volt a reál gazdasági növekedés Ausztriában, és ez egyenlő az euró-övezet egészére vonatkozó növekedési ütemmel. Bár a munkahelyteremtés nem volt olyan lendületes, mint az euró-övezetben, Ausztria még mindig az egyik legalacsonyabb a munkanélküliségi rátával rendelkező országok az EU-ban. Költségvetési szempontból az ország „többlettel vagy egyensúlyhoz közeli egyenleggel” jellemezhető államháztartást valósított meg 2001-ben és 2002-ben. Nemrégiben azonban ismét hiány alakult ki (2003-ban a GDP 1,2 %-a, 2004-ben a GDP 1 %-a).
- (3) A stabilitási program előző – a 2004–2008 közötti időszakot felölelő – aktualizálásáról szóló, 2005. január 18-i véleményében a Tanács felkérte Ausztriát, hogy ütemezzen több intézkedést az átfogó költségvetés-konzolidációs pálya első szakaszára, és részletesebben határozza meg azokat a konkrét intézkedéseket, amelyek révén a program utolsó két évében jelentős költségvetés-konzolidációt lehet megvalósítani.
- (4) Az előzetes eredmények szerint az államháztartási hiány 2005-ben a GDP 1,7 %-a volt, ami 0,2 százalékponttal alacsonyabb az aktualizált programban tervezettnél, és 0,1 százalékponttal alacsonyabb a Bizottság szolgálatai által előrejelzettnél. A tervezettnél jobb eredményt a bevételek vártnál kedvezőbb alakulása magyarázza, a jelentős adócsökkentések ellenére. A tervezett kiadásokat szintén túllépték, igaz, csak kisebb mértékben.
- (5) A program nagyjából követi a stabilitási és konvergenciaprogramok felépítésére vonatkozóan az új magatartási kódexben meghatározott mintát és adatszolgáltatási követelményeket ⁽²⁾
- (6) Az aktualizálás szerint a reál GDP-növekedés várhatóan a 2005-ös és 2006-os 1¼ %-ról 2008-ban 2½ %-ra fog nőni. A korábban feltételezettnél lassabb, és így a negatív kibocsátási rés nyílását eredményező 2005-ös és 2006-os növekedést a nemzetközi kereskedelem lanygulása, valamint a magasabb olajárak magyarázzák. A program utolsó éveiben – a befektetési tevékenységek és a magánfogyasztás fokozódásának köszönhetően – várhatóan megélénkül a gazdasági tevékenység. A rövid- és a középtávú forgatókönyv egyaránt valószínűsíthető növekedési feltételezésekre épül. A foglalkoztatottság növekedésére vonatkozó várakozások azonban némileg optimistának tűnnek. Az infláció a 2005-ös 2,3 %-ról 2008-ra várhatóan 1,5 %-ra csökken, ami valószínűnek tűnik.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az e szövegben említett dokumentumok megtalálhatók a következő weboldalon:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Tartalmazza a magatartási kódexben előírt valamennyi kötelező adatot, valamint a legtöbb opcionális adatot. A 2. táblázatból hiányzik az adóteher számítása, de ez csak csekély hiányosság.

- (7) A programban ismertetett költségvetési stratégia három ágra osztható. Először is kiegyensúlyozott költségvetésre törekszik a gazdasági ciklus során. Másodsor, a stratégia szerint 2010-re az összes adóteher a GDP 40 %-a alá süllyed. Harmadsor, a kutatásba, az oktatásba és az infrastruktúrába történő befektetések előmozdításán keresztül emelni kívánja a potenciális növekedést. Az aktualizálás az államháztartási hiánynak a GDP 1,9 %-ának megfelelő 2005-ös értékről 2008-ra 0 %-ra történő csökkentését, valamint az elsődleges többletnek a GDP 1,1 %-áról 2,7 %-ra történő növelését tűzi ki célul. Mivel a bevételek a 2005–2008 közötti időszakban várhatóan a GDP 0,9 százalékpontjával fognak csökkenni, a tervezett konszolidáció kiadáscsökkentésekre épít a kiadások GDP-hez viszonyított arányának 2,8 százalékponttal történő esése mellett. A kiadásoldali megszorítások nagy része az „egyéb elsődleges kiadások” és a „társadalmi transferek” kategóriában fog jelentkezni. Az előző programhoz képest az új aktualizálás nagyjából megerősíti a tervezett kiigazítást, kevésbé kedvező makrogazdasági forgatókönyv mellett.
- (8) A közösen megállapított módszertan használatával a program adatai alapján kiszámított strukturális egyenleg (a ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések figyelmen kívül hagyása után) várhatóan évente átlagosan a GDP kb. ½ százalékpontjával javul a programidőszak során. A program strukturális tekintetben a költségvetési egyenlegre vonatkozó középtávú célkitűzést a GDP 0 %-ában határozza meg, amelyet 2008-ra kívánnak megvalósítani. A megfelelés tekintetében a program középtávú célkitűzése a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben az euró-övezet és az ERM II-ben résztvevő tagállamok vonatkozásában javasolt értéktartományon belülre esik és megfelelően tükrözi az adóssághányadot, valamint a hosszú távú átlagos potenciális kibocsátás-növekedést.
- (9) A költségvetés 2005-re és 2006-ra előrejelzett alakulása valószínűnek tűnik, mivel az jogszabályi intézkedéseken alapul. Az aktualizálásban tárgyalt szakpolitikai intézkedések azonban nem tűnnek teljes mértékben alátámasztani a 2007-es és 2008-as konszolidációt. A kiadási megszorítások majdnem fele az „egyéb elsődleges kiadások” kategóriába esik, ám a program nem tartalmaz információt arra nézve, hogy ezt pontosan hogyan valósítják meg. Ezen kívül az előrejelzett javulás hitelessége nagy mértékben az osztrák nemzeti stabilitási paktum hatékonyságától függ. Az előző paktummal kapcsolatos tapasztalatok azonban csak kevés támpontot nyújtanak annak megítéléséhez, hogy a célokat be fogják-e tartani.
- (10) E kockázatértékelés fényében elképzelhető, hogy a program költségvetési irányvonala nem elégséges annak biztosítására, hogy 2008-ra elérjék a program középtávú célkitűzését. A költségvetési stratégia azonban – amennyiben azt a programban leírtaknak megfelelően hajtják végre – alkalmasnak tűnik a Paktum értelmében megfelelőnek tekinthető strukturális költségvetési egyenleg programidőszak végére történő elérésére. Ezenkívül úgy tűnik, hogy a program költségvetési irányvonala elég széles biztonsági sávot biztosít ahhoz, hogy szokásos makrogazdasági ingadozások mellett a programidőszak során ne lépjenek túl a GDP 3 %-ában meghatározott hiány-határértéket. A program középtávú célkitűzése irányában történő kiigazításnak a program által implikált üteme teljes mértékben megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktumnak, amely előírja, hogy az euró-övezetben és az ERM II-ben résztvevő tagállamokban a strukturális egyenleget évente a GDP ½ %-ával kell javítani, és a gazdaságilag kedvező időszakokban ennél magasabb, a gazdaságilag kedvezőtlen időszakokban pedig ennél alacsonyabb kiigazítást kell alkalmazni. Míg a Bizottság szolgálatai szerint éves átlagban a programban előrejelzethetnél lassabb lehet a kiigazítás, az még mindig összeegyeztethető lenne a Paktum követelményeivel, különösen annak fényében, hogy a kibocsátási rés a programidőszak egészében negatív.
- (11) Az adóssághányad a becslések szerint 2005-ben elérte a GDP 63,4 %-át, amely így kis mértékben meghaladja a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaértéket. A program előrejelzése szerint az adóssághányad 3,9 százalékponttal csökken a programidőszak során, így az visszatér a referenciaérték alá. Az adóssághányad előrejelzett alakulásának kockázatai összességében kiegyensúlyozottnak tűnnek. Egyrészt, a tervezettnél magasabb hiányok veszélyeztethetik a programban leírt kiigazítási pálya megtartását. Másrészt, az aktualizálás nem veszi figyelembe a potenciális privatizációs bevételeket. E kockázatértékelés fényében úgy tűnik, hogy az adóssághányad a referenciaérték irányában elegendő mértékben csökken.

- (12) Az államháztartás fenntarthatóságának tekintetében Ausztria alacsony kockázattal rendelkezik a népességelöregedés becsült költségvetési költségei alapján ⁽¹⁾. A jelenleg a GDP 60 %-át meghaladó adósság szintje az előrejelzések szerint csökkenni fog és 2050-ig a referenciaérték alatt marad, feltéve, hogy végrehajtják a tervezett költségvetési konszolidációt. Ausztria új keletű nyugdíjreformja jelentős mértékben hozzájárul az államháztartási kiadások jövőbeli emelkedéseinek megfékezéséhez. Az államháztartás strukturális hiánya azonban veszélyeztetheti az államháztartás fenntarthatóságát, amennyiben ezt a hiányt nem igazítják ki. Az államháztartás középtávon tervezett konszolidációjának végrehajtása emiatt hozzájárul az államháztartás fenntarthatósága kockázatainak csökkentéséhez.
- (13) Az államháztartás terén tervezett intézkedések nagyjából összhangban vannak a 2005–2008 közötti időszakokra vonatkozó átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásokkal. Az intézkedések különösen összhangban vannak azokkal az iránymutatásokkal, amelyek a gazdasági és költségvetési fenntarthatóság megőrzését, valamint az erőforrások hatékony allokációját ajánlják a magasabb növekedés és foglalkoztatottság előmozdítására.
- (14) Ausztria 2005. október 19-én benyújtott nemzeti reformprogramja a fenntartható államháztartás megvalósítását az ország egyik legfőbb kihívásaként határozza meg. A program azonban nem nevez meg egyetlen jövőbeni intézkedést sem e kihívás tekintetében. A stabilitási program e tekintetben részletesebb, és információkkal szolgál egyes olyan intézkedésekről, amelyek az államháztartás konszolidációjához hivatottak hozzájárulni. A nemzeti reformprogramban körvonalazott mikroökonómiai és foglalkoztatási intézkedések költségvetési kihatásai nagyjából figyelembe tükröződnek a stabilitási program költségvetési előrejelzéseiben. A stabilitási program ismerteti az államigazgatás és a közegészségügyi rendszer hatékonyságának javítására irányuló intézkedéseket. Ezeket kiegészíti az államháztartás intézményi jellemzőinek változtatására vonatkozó javaslatokkal, nevezetesen az osztrák költségvetési eljárást szabályozó jogszabályok két olyan átfogó reformjával, amely 2007-től kezdve középtávú költségvetési keret bevezetését tervezi, valamint 2011-től kezdve meg kívánja valósítani az input-vezérelt költségvetésről a célok által vezérelt költségvetésre való áttérést. Ezek az intézkedések összhangban vannak a nemzeti reformprogramban meghatározott prioritásokkal.

A fenti értékelésre tekintettel a Tanács üdvözli a programidőszakra tervezett ambiciózus strukturális kiigazítást. A Tanács azonban felkéri Ausztriát, hogy – a program két utolsó évére tervezett költségvetési konszolidációt támogató szükséges intézkedések pontosabb meghatározása és végrehajtása révén – az aktualizálás által felölelt időszak végére biztosítsa a program középtávú célkitűzésének a megvalósítását.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2004	2005	2006	2007	2008
Reál GDP (%-os változás)	SP 2005. nov.	2,4	1,7	1,8	2,4	2,5
	COM 2005. nov.	2,4	1,7	1,9	2,2	nincs adat
	SP 2004. nov.	1,9	2,5	2,5	2,2	2,4
HICP-infláció (%)	SP 2005. nov.	2,0	2,3	2,1	1,7	1,5
	COM 2005. nov.	2,0	2,2	2,1	1,7	nincs adat
	SP 2004. nov.	2,1	1,8	1,4	1,5	1,6
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	SP 2005. nov. ⁽¹⁾	- 0,2	- 0,7	- 1,1	- 0,9	- 0,5
	COM 2005. nov. ⁽³⁾	- 0,2	- 0,7	- 1,0	- 0,9	nincs adat
	SP 2004. nov. ⁽¹⁾	- 1,3	- 0,8	- 0,4	- 0,1	0,2

⁽¹⁾ A hosszú távú fenntarthatósággal kapcsolatos részletek a programnak a Bizottság szolgálatai által végzett technikai értékelésében található.
(http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm).

		2004	2005	2006	2007	2008
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. nov.	- 1,0	- 1,9	- 1,7	- 0,8	0,0
	COM 2005. nov. ⁽²⁾	- 1,0	- 1,8	- 1,8	- 1,4	nincs adat
	SP 2004. nov.	- 1,3	- 1,9	- 1,7	- 0,8	0,0
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. nov.	2,1	1,1	1,2	2,0	2,7
	COM 2005. nov.	1,9	1,0	1,0	1,4	nincs adat
	SP 2004. nov.	1,9	1,2	1,3	2,2	2,9
Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg = strukturális egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. nov. ⁽¹⁾	- 0,9	- 1,6	- 1,2	- 0,4	0,2
	COM 2005. nov.	- 0,9	- 1,5	- 1,3	- 1,0	nincs adat
	SP 2004. nov. ⁽¹⁾	- 0,9	- 1,7	- 1,6	- 0,8	- 0,1
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2005. nov.	63,6	63,4	63,1	61,6	59,5
	COM 2005. nov. ⁽²⁾	63,7	63,6	63,5	62,8	nincs adat
	SP 2004. nov.	64,2	63,6	63,1	61,6	59,1

Megjegyzések:

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatainak számításai a programban szereplő információk alapján.

⁽²⁾ A stabilitási program előrejelzéseivel való összehasonlíthatóság érdekében a Bizottság szolgálatai által 2005 őszén a tervezett hiányarány és adóssághányad tekintetében készített előrejelzések módosítására került sor, újraszámításuk az új GDP adatsorok alapján történt.

⁽³⁾ A 2004–2007 közötti időszak lehetséges becsült növekedési értékei (1,9 %, 2,2 %, 2,2 %, illetve 2,1 %) alapján.

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi gazdasági előrejelzései (COM); a Bizottság szolgálatainak számításai.